

Bingöl Milletvekili Feridun Fikri Düşünsel'in, Ordu Dahili Hizmet Kanununun 66 ncı maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna geçici bir madde eklenmesine dair Kanun teklifi ve Millî Savunma ve Bütçe Komisyonları raporları (2/144)

GEREKÇE

Yüksek Başkanlığa

10 . VI . 1935 tarihli ve 2771 sayılı Ordu Dahili Hizmet Kanununun 66 ncı maddesinde müte-hassıs tabiplerin müşahedesi altında tabip raporiyle tedaviye muhtaç görülen ordu mensuplarının askeri müessese olmıyan yerlerde resmî müesseselerde tedavileri yapılacağı ve Türkiye'de tedavi edilmelerine imkân olmıyan ve her hangi bir ecebi memlekette tedavisi icabedeceği heyet raporiyle sabit olan hasta subayların ecebi memleketlerde Hükümet tarafından tedavi ettirileceği yazılı bulunmaktadır.

Prensip itibariyle sabit olan hasta subayların ecebi memleketlerde tedavileri kabul edildiği halde memleket dâhilinde tedavileri kabil olmıyanların haricte tedaviye gönderilmemesinde bir muadelet ve isabet bulunamayacağı cihetle mezkûr madde kanuniyedeki ikinci durumun da birincisine tevfiik edilmesi uygun geleceğinden ikinci kısımdaki «Hasta subaylar» kelimeleri yerine «Hasta ordu mensupları» kelimelerinin ikamesi ve bir geçici madde ile de bu hususun elyevm bu durumda olanlara da teşmili uygun olacağı düşünülerek bağılı tasarı tanzim ve takdim edilmiştir.

Gereken işlemin yapılmasına müsaadelerini saygılarımla dilerim.

20 Ocak 1949

Bingöl Milletvekili
Feridun F. Düşünsel

Millî Savunma Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Millî Savunma Komisyonu

Esas No. 2/144

Karar No. 12

8 . II . 1949

Yüksek Başkanlığa

Bingöl Milletvekili Sayın Feridun Fikri Düşünsel'in, 10 . VI . 1935 tarihli ve 2771 sayılı Ordu Dahili Hizmet Kanununun 66 ncı maddesine bir kelime ilâve edilmesine ve ayrıca bir de geçici madde eklenmesine dair olup 21 . I . 1949 tarihinde Komisyonumuza havale buyurulan 20 . I . 1949 tarihli Kanun tasarıları : Komisyonumuzun 24 . I . 1949 tarihli birleşiminde; teklif sahibi ve Millî Savunma Bakanlığı mü-messilleri de hazır olduğu halde görüşülüp incelendi.

Teklif sahibi Sayın Feridun Fikri Düşünsel'in izahatı ve Millî Savunma Bakanlığı mü-messillerinin mütalâaları dinlendikten sonra bu mevzu üzerinde iktizası düşünüldü.

Filhakika; yukarda tarih ve numarası arz edilen İç Hizmet Kanununun 66 ncı maddesi hük-müne tevfiikan memleketlerde tedavisi mümkün olmayacağı ve fakat yabancı memleketlerde tedavi edilebileceği, müte-hassıs doktorların ve alâ-kalı makamların tasdikiyle anlaşılın subaylar; her türlü masrafları; Millî Savunma Bakanlığın-

ca ödenmek şartıyla yabancı memleketlere gönderilebilmekte ise de;

Aynı vaziyette olan askerî memur, gedikli erbaş ve erler gönderilememektedir.

Burada hakikaten bir muadeletsizlik olduğu gibi bugün harb vasıtaları tenevvür etmiş, ordu mekanize edilmiş ve bu itibarla orduya birçok teknisiyen, askerî memurlar gedikli erbaşlar ve erler dâhil olmuş bulunmaktadır. Bunların fedakârane hizmetleri de küçümsenemez. Bunun için bunların da aynı haklardan istifade etmeleri çok yerinde görülmüş ve birleşimde mevcut bulunan Komisyonumuzun üyelerinin oy birliğiyle teklif kabul edilmiştir.

Yalnız; kanunun tatbikatında; bu hakkın hududunun aşılması ve hak sahiplerinin de gadrine mahal kalmaması için; teklif sahibinin teklif eylediği Kanun tasarısı bu yönden değiştirilmiştir.

Yüksek Başkanlığa sunulur.

Millî Savunma Komisyonu Başkanı

Kastamonu

Korgl. A. Alptögan

Sözcü

Hatay

Gl. E. Durukan

Ankara

M. Aksoley

İmzada bulunamadı

Balıkesir

Orgl. İ. Çahşlar

Erzincan

Z. Ağca

Erzurum

Gl. V. Kocagüney

Gümüşane

Ş. Erdoğan

Kayseri

Gl. S. Avın

Kocaeli

Koramiral Ş. Okan

Seyhan

S. Tekelioğlu

Kâtip

Çankırı

Dr. A. Arkan

Ankara

Korgl. N. Tınaz

Çankırı

Gl. Z. Soydemir

Erzurum

E. S. Akgöl

İmzada bulunamadı

Gaziantep

Gl. A. Atlı

Kars

H. Tuğaç

İmzada bulunamadı

Kırklareli

Korgl. K. Doğan

Konya

Dr. H. Alataş

Van

R. Oktar

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Bütçe Komisyonu

Esas No. 2/144

Karar No. 17

14 . XII . 1949

Yüksek Başkanlığa

Ordu Dahilî Hizmet Kanununun 66 ncı maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna geçici bir madde eklenmesine dair Bingöl Milletvekili Feridun Fikri Düşünsel tarafından yapılan Kanun teklifinin Kamutayda görüşülmesi sırasında, teklifin bütçeyi ilgilendirmesi itibariyle Sözcümüzün isteği üzerine Komisyonumuza verilmesi Kamutayca uygun görülmüş ve tasarı, teklif sahibiyle Millî Savunma Bakanlığının yetkili temsilcileri ve Maliye Bakanlığı adına Bütçe ve Masî Kontrol Genel Müdürü hazır oldukları halde incelenip görüşülmüştür.

Ordu Dahilî Hizmet Kanununun 66 ncı maddesi, Türkiye'de tedavi edilmelerine imkân olmayan ve her hangi yabancı memlekette tedavisi mümkün olacağı mütehasşıs tabiplerden mürek-

kep bir heyet raporiyle sabit olan hasta subayların, hastalığın tedavisi mümkün olan memlekete, parası Devletçe ödenmek üzere gönderilmeleri esasını kabul etmiş ve bu hükmü ordunun diğer mensuplarına teşmil etmiştir. Ordunun motorize bir hale gelmesi harb silâh ve vasıtalarının tenevvüü neticesinde subaylar kadar askerî memurlarla gediklilerin de gerek kaza ve gerek diğer vazife sebepleriyle bir dış memlekette tedavisi gerekecek şekilde hastalanmaları mümkün ve hattâ vâkı olmakta bulunduğu ve bunların da subaylar hakkında mevzu hükümden faydalanmalarının hem mâdelet ve hem de eşitlik bakımından lüzumlu ve zaruri olduğunu beyan ederek teklif sahibi, mevcut 66 ncı madde hükmünün bu yolda teşmilini ve kanunun neşrine kadar bu

şekilde hastalanmış olup tedavi edilmeyen hastaların da bundan faydalanmalarını istemekte olduğu yapılan incelemelerden anlaşılmıştır.

Teklif, Millî Savunma Komisyonunca da incelenmiş ve esas hakkında mutabık kalmakla beraber şöyle bir tefrik yapılmış bulunmaktadır:

Vazifeden doğsun veya doğmasın subay, askerî memur ve gediklilerin yurt içinde tedavisi kabil olmayan bilûmum hastalıkları için askerî öğrencilerle eratin ise yalnız görevi başında ve görevinden doğan bir sebeple hastalanmaları ve memlekette tedavileri mümkün olamaması halinde yurt dışına gönderilmeleri esas kabul edilmiştir.

Komisyonumuz da esas itibariyle teklifi yerinde görmüş ve bilûmum ordu mensuplarının bu haktan faydalanmalarını, mâdelete ve bugünkü ordu hizmetlerinin teknik vasıflarına uygun bulmuştur. Ancak, bu haktan istifadenin daha sıkı esaslara bağlanmasını, bunun yalnız görevlerini yaptıkları sırada görevden doğma bir sebeple vukuagelen hastalık haline veya fabrika, atelye ve benzeri iş yerlerinde işe başlamadan evvel veya sonra veya iş sırasında ve o iş yerinde husule gelen veya o iş yerinin mahiyetinden doğan veya çahşma konusundan ileri gelen bir kaza neticesinde bedenî ve ruhî bir ârizaya uğrıyanlara hasrını ve memleket içinde tedavisi mümkün olmadığı cihetinin de evvelâ Sağlık Kurulları raporlarıyla tesbitini ve bu raporun Askerî Tıp Akademisi ile Tıp Fakültelerinin birinden seçilecek ve raporda bahsi geçen hastalıkla ilgili birer Profesörden mürekkep iki kişilik bir kurulca tasdikını lüzumlu görmüş ve birinci madde metnini bu esas dairesinde yeniden tanzim etmiştir.

Halen ordu mensuplarından bu maddenin tarifine uygun bir şekilde hastalanmış veya kazaya uğramış bulunanlar varsa bunların da bu

kanun hükmünden faydalanmaları Komisyonumuzca tabii görüldüğünden ve kanun hükmü de buna müsait bulunduğundan kanunun evvelé teşmili için ayrıca bir hüküm sevkine lüzum görülmemiş ve geçici madde bu sebeple tasarıdan çıkarılmıştır.

Görüşme sırasında Maliye Bakanlığı temsilcisi eski hükmün genişletilmesi mahiyetinde olan bu teklifin daha geniş bir ödenek istiyeceği yolunda bir itirazda bulunmuş ise de Komisyonumuzca alınan izahlara göre hükmün, yalnız ordu mensuplarının görevlerinden doğan hastalıklara hasredilmesini ve raporların tasdikı işinde takdirin daha isabetli ve salim şekilde kullanılmasını sağlayacak kayıt eklenmesi sebebiyle bugünkü kadar dahi bir gideri gerektirmeyeceği neticesine varıldığından tasarı yukarıda arz edildiği şekilde kabul edilmiştir.

Kamutayın onayına arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkan V.	Sözcü
Mardin	Diyarbakır	Kastamonu
R. Erten	I. H. Tıgrel	M. Akalın
Kâtip		
Ankara	Amasya	Ankara
F. Öymen	A. K. Yiğitoğlu	M. Eriş
Erzincan	Eskişehir	İstanbul
N. Pekcan	H. Polatkan	E. Amaç
İstanbul	İzmir	İzmir
Dr. A. Adıvar	S. Dikmen	A. İnan
Kastamonu		Kırklareli
T. Coşkan		Korgl. K. Doğan
Konya		Kütahya
Dr. M. F. Dünder		A. Tahtakılıç
Manisa	Ordu	Samsun
F. Kurdoğlu	H. Yalman	M. A. Yörüker
Seyhan		Urfa
A. R. Yüregir		E. Tekeli

**BİNGÖL MİLLETVEKİLİ FERİDUN FİKRİ
DÜŞÜNSEL'İN TEKLİFİ**

2771 sayılı Ordu Dahilî Hizmet Kanununun 66 ncı maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun teklifi

MADDE 1. — 10 . VI . 1935 tarihli ve 2771 sayılı Ordu Dahilî Hizmet Kanununun 66 ncı maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir :

Madde 66. — Mütahassıs tabiplerin müşahadesi altında tabip raporiyle, tedaviye muhtaç görülen ordu mensupları, askerî müessese olmıyan yerlerde, resmî sihhi müesseselerde tedavileri yapılır ve bütün masrafları Millî Savunma Bakanlığı Bütçesine konulan tahsisattan verilir. Türkiye'de tedavi edilmelerine imkân olmıyan her hangi bir ecnebi memlekette tedavisi icabedeceği mütahassıs tabiplerden mürekkep bir heyet raporiyle sabit olan ordu mensupları işbu ecnebi memleketlerde Hükümet tarafından tedavi ettirilir.

GEÇİCİ MADDE — Birinci madde ile değiştirilen 2771 sayılı Kanunun değiştirilmiş hükümleri halen aynı durumda bulunanlara da tatbik olunur.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Millî Savunma Bakanı yürütür.

**MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONUNUN
DEĞİŞTİRİŞİ**

10 Haziran 1935 tarihli 2771 sayılı Ordu İç-hizmet Kanununun 66 ncı maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna geçici bir madde eklenmesine dair Kanun tasarısı

MADDE 1. — 10 Haziran 1935 tarihli ve 2771 sayılı Ordu İçhizmet Kanununun 66 ncı maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir :

Madde 66. — a) - Tabip raporu ile, uzman tabiplerin müşahadesi altında, tedaviye muhtaç görülen ordu mensupları, askerî kurum olmıyan yerlerde resmî veya özel sağlık kurumlarında tedavileri yapılır ; ve bütün masrafları Millî Savunma Bakanlığı Bütçesine konulan ödenekten verilir.

b) Yurt içinde tedavisi mümkün olmayıp her hangi yabancı bir memlekette tedavisi mümkün olduğu uzman tabiplerden mürekkep tam teşekküllü bir sağlık kurulu raporu ile tesbit edilmiş olan ve bu raporları Millî Savunma Bakanlığı Sihat İşleri Dairesince onaylanan hasta subaylar, askerî memurlar ve gedikliler.

c) Silâh altında görevli iken, görevi başında ve görevden doğan bir sebeple hastalanıp (B) fıkrası gerelince yurt dışında tedavileri gereken askerî öğrenciler ve erat,

Hükümet tarafından yabancı memleketlerde tedavi ettirilir.

GEÇİCİ MADDE — Bu kanun hükmü, yayımı tarihinde orduda görevli olup da aynı durum ve şartlar altında yabancı memleketlerde tedavileri gerekenler hakkında da uygulanır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Millî Savunma Bakanı yürütür.

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

*Ordu İç Hizmet Kanununun 66 ncı maddesinin
değiştirilmesine dair Kanun tasarısı*

BİRİNCİ MADDE — 10 Haziran 1935 tarihli ve 2771 sayılı Ordu İç Hizmet Kanununun 66 ncı maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir-

Madde 66. — A) tabip raporiyle uzman tabiplerin müşahedesi altında tedaviye muhtaç görülen ordu mensuplarının askerî kurum olmayan yerlerde resmî veya özel sağlık kurumlarında tedavileri yapılır ve bütün masrafları ilgili Bakanlık bütçesine konulan ödenekten verilir.

B) Görevlerini yaptıkları sırada görevden doğma bir sebeple hastalananlardan, veya fabrika, atelye ve benzeri iş yerlerinde işe başlamadan evvel veya iş sırasında yahut iş bittikten sonra o iş yerinde husule gelen ve yine o iş yerinin mahiyetinden doğan veya çalışma mevzuundan ileri gelen bir kaza neticesinde bedenî ve ruhi bir ârızaya uğrıyanlardan yurt içinde tedavisi kabil olmayıp ancak yabancı bir memlekette tedavisi mümkün olabileceği uzman tabiplerden kurulan tam teşekküllü bir sağlık kurulu raporiyle tesbit edilen ordu mensupları yabancı memleketlerde tedavi ettirilebilir. Ancak raporda gösterilen hastalığın memleket içinde tedavisi mümkün olamayacağını, Askerî Tıp Akademisiyle tıp fakültelerinin birinden seçilecek ve raporda bahis konusu olan hastalıkla ilgili birer profesörden mürekkep iki kişilik kurulca tasdikı şarttır.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunu Millî Savunma, İçişleri ve Gümrük ve Tekel Bakanları yürütür.